

P-64



MYVIMU

P-64 – polski pistolet samopowtarzalny na nabój 9 mm Makarowa, skonstruowany po II wojnie światowej. Pierwszy powojenny pistolet polskiej konstrukcji produkowany seryjnie. Przepisowa broń służbowa służb mundurowych w tym wojska od lat 60 XX wieku.

Historia

CZAK jest skrótcem od nazwisk konstruktorów pistoletu. Jego twórcami według kolejności w dokumencie patentowym nr 54822 są następujący oficerowie Ludowego Wojska Polskiego: Mieczysław Adamczyk, Witold Czepukajtis, Romuald Zimny, Henryk Adamczyk, Stanisław Kaczmarek, Jerzy Pyzel. Broń powstała w ramach konkursu na następcę pistoletu TT w Wojsku Polskim oraz Milicji Obywatelskiej, konkurs rozpoczęto w 1958r. Do konkursu zgłoszono również pistolet WiR wz. 57 skonstruowany przez Piotra Wilniewczyca i Stanisława Rojka oraz Pistolet wz. 58 skonstruowany przez Ryszarda Białostockiego i Ryszarda Chełmickiego. Od nowego pistoletu wymagano zasilania nabojem 9x18mm 57-N-181S, mechanizmu spustowego z samonapinaniem, wskaźnika obecności naboju z komorze naboju oraz możliwości przeładowania w stanie zabezpieczonym. Pistolet miał charakteryzował się również niewielkimi wymiarami, aby mógł być wykorzystywany przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej

działających "po cywilnemu", dlatego też zespół konstrukcyjny z Centralnego Badawczego Poligonu Artyleryjskiego opracował dwie wersje pistoletu, CZAK M (Milicyjny) oraz nieznacznie większy i cięższy CZAK W (Wojskowy). Pierwszym prototypem był CZAK Milicyjny w wersji zasilanej nabojem 9x17SR mm, broń zasilana była nabojem 9x17SR mm ze względu na niewystarczającą do przeprowadzenia testów ilość amunicji 9x18mm 57-N-181S. Drugim prototypem był CZAK Wojskowy zasilany nabojem 9x18mm 57-N-181S. W 1961r zespół konstrukcyjny z Centralnego Poligonu Artyleryjskiego Uzbrojenia wygrał konkurs na pistolet, jednak nieznacznie później Ministerstwo Obrony Narodowej zrezygnowało z prac nad pistoletem CZAK pod wpływem opinii z Rady Naukowo Technicznej MON. Po rezygnacji MON projekt podlegał jedynie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, tak więc zespół konstrukcyjny zrezygnował z prac nad pistoletem CZAK W, kontynuując prace nad pistoletem CZAK M dla Milicji Obywatelskiej. Serię próbną pistoletu CZAK M wyprodukowano w radomskich Zakładach Metalowych im. generała Waltera w 1963r. Podobno po rezygnacji z programu w Ministerstwie Obrony Narodowej, nad rezygnacją z programu zastanawiano się również w MSW, jednak po wyprodukowaniu serii próbnej MON ponownie zainteresowało się pistoletem CZAK. Ostatecznie w 1965r CZAK M został wprowadzony do uzbrojenia Wojska Polskiego oraz formacji podlegających MSW. Produkcję seryjną pistoletu rozpoczęto w Zakładach Metalowych im. generała Waltera w 1966r. Pistolety prototypowe oraz pistolety serii próbnej posiadały zewnętrzną dźwignię zatrzasku zamka umieszczoną po lewej stronie szkieletu za kabłąkiem spustu oraz bezpiecznik magazynkowy uniemożliwiający oddanie strzału po wyjęciu magazynka. Zewnętrzna dźwignia zatrzasku zamka oraz bezpiecznik magazynkowy nie występują w broni produkowanej seryjnie.

Konstrukcja pistoletu



P-64 CZAK działa na zasadzie odrzutu zamka swobodnego oraz strzela z zamka zamkniętego. Po wystrzeleniu z magazynka ostatniego naboju zamek zatrzymuje się w tylnym położeniu. Broń nie posiada zewnętrznej dźwigni zatrzasku zamka, tak więc zwolnienie zamka w przednie położenie możliwe jest jedynie poprzez nieznaczne odciągnięcie zamka do tyłu. Po lewej oraz prawej stronie tylnej części zamka znajdują się nacięcia ułatwiające przeładowanie. Pistolet posiada umieszczony na zamku wyciąg sprężynujący oraz wyrzutnik znajdujący się na zatrzasku zamka. Nad iglicą umieszczono wskaźnik obecności naboju w komorze naboju. Sprężyna powrotna umieszczona jest wokół lufy, występ ograniczający ruch zamka do tyłu znajduje się na kabłąku spustu. Zamek oraz szkielet wykonano ze stali metodą frezowania. Po lewej oraz prawej stronie chwytu pistoletowego znajdują się okładki wykonane z tworzywa sztucznego. Pistolet posiada mechanizm spustowy z samonapinaniem (DA) oraz mechanizm uderzeniowy z iglicą przerzutową i kurkiem zewnętrznym z otworem odciążającym. Broń produkowana od 1972r charakteryzuje się zmodyfikowanym kształtem kurka. W tylnej części chwytu pistoletowego za gniazdem magazynka umieszczono śrubową sprężynę uderzeniową.

Po lewej stronie tylnej części zamka znajduje się skrzydełko bezpiecznika pełniące również rolę zwalnicza kurka. Skrzydełko w położeniu górnym powoduje odbezpieczenie broni, natomiast w położeniu dolnym zabezpiecza broń poprzez zwolnienie kurka, unieruchomienie iglicy, zasłonięcie tylnej części iglicy przed uderzeniem kurka oraz rozłączenie szyny spustowej z zaczepem spustowym. Bezpiecznik nie umożliwia przenoszenia zabezpieczonej broni z napiętym kurkiem. Pistolet zasilany jest nabojem 9x18mm 57-N-181S. Zasilanie odbywa się z jednorzędowego magazynka pudełkowego o pojemności 6 naboii. Po lewej oraz prawej stronie pudełka magazynka umieszczono pionowe wycięcie ułatwiające kontrolę stanu załadowania. Magazynek zakończony jest kopytkiem wykonanym z tworzywa sztucznego. Zatrzask magazynka znajduje się w dolnej części chwytu pistoletowego za gniazdem. Sprężyna uderzeniowa pełni jednocześnie rolę sprężyny zatrzasku magazynka. W toku produkcji pistoletu, około 1973r, dokonano nieznacznej modyfikacji magazynka i pistoletu. Modyfikacja ta polegała na zastosowaniu dłuższych o około 3mm szczęk magazynka i dostosowaniu broni do korzystania ze zmodyfikowanych magazynków. Jeśli pistolet był dostosowany do magazynków starego typu z krótkimi szczękami, mogą pojawić się problemy z wprowadzeniem naboju do komory przy próbie użycia magazynka z dłuższymi szczękami. Pistolety dostosowane do nowszych magazynków nie stwarzają natomiast problemów przy stosowaniu magazynków starego typu. W pistolecie zastosowano umieszczone na zamku stałe mechaniczne przyrządy celownicze składające się z muszki i szczerbinki. Przyrządy celownicze ustawione są na 25m, regulacja może odbywać się poprzez wymianę szczerbinki.

Rozkładanie częściowe P-64

Przed rozkładaniem częściowym należy wyjąć magazynek z gniazda i sprawdzić komorę nabojoią. Następnie przy zamku w przednim położeniu należy odchylić kabłąk spustu w dół. Po odchyleniu kabłąka strzelec powinien odciągnąć zamek w tylne położenie, podnieść tylną część zamka oraz ruchem do przodu zsunąć zamek

ze szkieletu. Po odłączeniu zamka od szkieletu można zsunąć z lufy sprężynę powrotną. Składanie odbywa się w odwrotnej kolejności.

Inne wersje P-64

P-64 B9mm to skonstruowana w latach 70. przeznaczona na eksport wersja zasilana nabojem 9x17SR mm. Broń zasilana jest z jednorzędowego magazynka o pojemności 7 naboii, jednak pistolet może być również zasilany z magazynka od standardowej wersji P-64 zasilanej nabojem 9x18mm 57-N-181S. Magazynek od standardowej wersji P-64 można załadować nabojami 9x17SR mm. Standardowa wersja P-64 nie może być natomiast zasilana z magazynka od P-64 B9mm, podobnie magazynek do standardowego P-64 nie może zostać załadowany nabojami 9x17SR mm. Wyprodukowano jedynie serię próbną pistoletu P-64 B9mm, niektóre egzemplarze zostały przekształcone w broń szkolną (pozbawiona możliwości strzelania broń do nauki obsługi)

W ramach programu Safloryt w latach 70. skonstruowano wytłumioną wersję P-64 z tłumikiem odłączanym. Pocisk wystrzelony z broni zasilanej nabojem 9x18mm 57-N-181S nie osiąga prędkości dźwięku, tak więc wytłumiony P-64 nie musiał być zasilany specjalną amunicją poddźwiękową. Pistolet nie był produkowany seryjnie

P-64G to skonstruowana w latach 90. wersja gazowa zasilana nabojem 9mm PA. Broń wyposażona była w umieszczony na końcu lufy kołek uniemożliwiający wystrzelenie pocisku. Pistolet mógł być wyposażony w nasadkę do odpalania ładunków sygnalizacyjnych. P-64G nie był produkowany seryjnie

Państwo	Polska
Producent	Zakłady Metalowe im. gen. Waltera / Zakłady Metalowe Łucznik im. gen. Waltera
Rodzaj	pistolet samopowtarzalny
Historia	
Prototypy	1958–1961

Produkcja	1965–1977
Dane techniczne	
Kaliber	9 mm
Nabój	9 mm Makarowa
Wymiary	
Długość	160 mm
Wysokość	117 mm
Długość lufy	84,6 mm
Długość linii celowniczej	114 mm
Masa	
broni	0,620 kg (z magazynkiem niezaładowanym) 0,930 kg (z dwoma magazynkami załadowanymi oraz futerałem i wyciorem)
Inne	
Prędkość pocz. pocisku	305 m/s
Szybkostrzelność praktyczna	6 strz./ 8–12 s.
Zasięg skuteczny	25 m
Siła spustu	110 N (DA)

Detale, fot. regimentwarszawa



